

ชื่อโครงการ	การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้าน ศาลาแดงเหนือ กรณีศึกษา: โครงการบริการวิชาการแก่สังคม Participatory Communication for Preserving Local Wisdom of North Saladaeng Village: A Case Study of Social Academic Service
ชื่อผู้วิจัย	อาชวิษฐ์ กฤษณสุวรรณ
ระยะเวลาที่ทำวิจัย	(มีนาคม 2558 – กุมภาพันธ์ 2561)
ผู้สนับสนุนการวิจัย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ได้จากการดำเนินงานของการบริการวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ 2) เพื่อศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยกับชุมชนผ่านโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 3) เพื่อศึกษาการรับรู้อัตลักษณ์มรดกในมุมมองของคนในพื้นที่กับคนภายนอกหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมมรดกชุมชน โดยใช้วิธีวิจัยเชิงผสานวิธี คือ มีทั้งงานวิจัยเชิงปริมาณ และงานวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้ พบว่า บริบทชุมชนที่แตกต่างกันด้วยการผสมผสานระหว่างคนไทยกับคนไทยเชื้อสายมอญ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง คือ การแต่งกาย วิถีชีวิต งานประเพณีวัฒนธรรม อาหาร ศาสนา ส่วนกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมนำมาซึ่งผลในระดับบุคคล ชาวบ้าน และชาวบ้านมีศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ส่วนระดับกลุ่มบุคคลนั้นเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ร่วมคิดร่วมทำ จากประสบการณ์ที่แตกต่างกัน แต่สามารถมาหาช่องว่างในการทำงานร่วมกันได้ ก่อให้เกิดการเป็นเจ้าของร่วมกัน และผลระดับชุมชน พบว่า การนำรูปแบบการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จในชุมชนหนึ่งไปใช้ในอีกชุมชนหนึ่ง มีทั้งปัจจัยทั้งภายในและภายนอกชุมชนยังเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงต้องมีการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละชุมชนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้กิจกรรมการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยกับชุมชน พบว่าเป็นกิจกรรมในรูปแบบของการบูรณาการเรียนการสอน อาทิ การจัดประชุม เวทีเสวนา สื่อกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กรอบแนวคิด University Social Responsibility (USR) มีสื่อกิจกรรมที่เกิดขึ้นหลัก ๆ คือ

เวทีเสวนา (1) บัดฝุ่นภูมิปัญญาคันทีมาเชียงรากน้อย (2) ถอดรหัสคัมภีร์โบราณ ส่วนสื่อกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกัน คือ (1)กิจกรรมปั่นจักรยาน 3-3-9ปั่นรักษ์ ปั่นรู้ (2) กิจกรรมมอญซ่อนภูมิ ซึ่งทั้ง 2 กิจกรรมก็มีกิจกรรมย่อย ๆ เช่น ถนนคนมอญ ห้องเรียนชีวิต นิทรรศการภาพเก่าเล่าเรื่อง การฉายภาพยนตร์ และละครเวทีอัตชีวติมอญ เป็นต้น กิจกรรมทั้งหมดทำให้พบบ่องค์ความรู้ของคนในพื้นที่ โดยที่แตกต่างจากงานวัดทั่วไปเพราะเกิดจากการขับเคลื่อนเองภายในชุมชน ชาวบ้านเป็นเจ้าของงาน กิจกรรมภายในงานสะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ความเป็นมอญ ที่สำคัญเน้นการสืบทอดวิถีเพื่อให้เกิดพื้นที่สร้างสรรค์เป็นต้นแบบของความยั่งยืนทางวัฒนธรรม

นอกจากนี้แล้วการรับรู้อัตลักษณ์มอญในมุมมองของคนในพื้นที่กับคนภายนอกพบว่า สื่อกิจกรรมทำให้ความรู้ของผู้เข้าร่วมที่เคยคิดไม่เหมือนกันกลับมามีความเห็นอกเห็นใจ และในความรู้ที่นั่นสามารถรู้จักความเป็นมอญใกล้เคียงกันมากขึ้น ลดความแปลกแยกในส่วนช่องว่างระหว่างวัยได้ โดยลักษณะกิจกรรมที่ผูกพันข้องเกี่ยวกับวิถีชีวิต ภูมิวิถีประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม อาหาร และเศรษฐกิจการค้าขาย

Abstract

This research is part of the social academic service and art and culture maintenance of the School of Communication Arts, Bangkok University. The objectives are 1) to explore the communication process of local wisdom inheritance of the people in Sala Daeng Nua Village; 2) to study the community engagement activities through the social academic service of Bangkok University; 3) to study the Mon's identity perceived by local people and outsiders after taking part in "Mon Son Poom" (The Hidden Mon's Local Wisdom) activity. The mixed research methodologies including quantitative and qualitative methods are used in this study.

The study finds that the Sala Daeng Nua community is a combination of Thai and Mon people. Each group has its own local wisdom: costumes, ways of life, traditions, cultures, food, and religions. The results from participatory communication research can be grouped into three levels. In an individual level, the locals, both Thai and Mon in the community, possess the learning and self-development capacity. As a group, in spite of their differences, the locals can work together by exchanging knowledge and sharing experiences, which leads to sense of co-ownership on The Hidden Mon's Local Wisdom activity. In a community level, the finding shows that in order to use a successful learning model of one community with another community, internal and external factors must be considered because they change all the time. Therefore, learning model for each community must be constantly developed.

In addition, the engagement activities between Bangkok University and community are in forms of knowledge integration, such as a panel discussion and activities under the concept of University Social Responsibility (USR). The main activity is a panel discussion on 1) Dusting Off Local Wisdom – Finding the Origin of Chiang Rak Noi; 2) Decoding Palm-Leaf Scriptures. The activities that the community, the faculty, and students work together include 1) 3-3-9 Creative Space Project ... Cycling for Preservation, Sharing Knowledge; and 2) The Hidden Mon's Local Wisdom. There are also sub activities within these two activities, such as Mon's Road, Life Classroom, Old Photos Exhibition, Movies, and Mon's Way of Life Stage Play, etc. All activities have led

to the knowledge body of the locals. This is different to typical temple fairs as the activities mentioned above were driven by the community, owned by the locals. The activities also reflect Mon's way of life and, more importantly, focus on the transfer of ways of life in order to create a creative space for sustainable culture.

Moreover, the findings also show that the activities also help narrow the gap between the perception of Mon's identity held by the locals and outsiders as well as the age gap between older and younger people in the community. The activities are those that relate to ways of life, history, tradition, culture, food, and economic trade.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง “การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ กรณีศึกษา: โครงการบริการวิชาการแก่สังคม” สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือจากบุคคลหลายส่วน ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ลำดับแรกผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมสุข หินวิมาน ที่ช่วยกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข แนวทางในการทำวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างสูง

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิรัชย์ อรรถอุดม ที่ให้โอกาสและคำแนะนำอันมีคุณค่า นอกจากนี้ขอขอบพระคุณดร.พีรยา หาญพงศ์พันธุ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัลลิกา ผลอนันต์ ดร.หทัยทิพย์ จิระกันท์ และคณาจารย์ในส่วนของการทำงานบริการวิชาการแก่สังคม ที่ช่วยเหลือในเรื่องของข้อมูลการวิจัยในด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในอนาคต

ขอขอบคุณผู้ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลในงานวิจัยเล่มนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ คณาจารย์คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา ขอขอบคุณชาวบ้านหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ แกนนำหมู่บ้านในตำบลเชียงรากน้อย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี หน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับท้องถิ่นและจังหวัด รวมไปถึงองค์กรเอกชน ที่ให้ความสำคัญของการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมร่วมกัน

ขอบคุณเครือข่ายจิตอาสาเสือด้าธรรมดีที่มาช่วยลงพื้นที่เป็นผู้ช่วยนักวิจัย ขอขอบคุณน้องไกดี้ที่มาช่วยบันทึกข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้

และที่สำคัญที่สุดผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณครอบครัวอันเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ทั้งพ่อและแม่ รวมทั้งญาติพี่น้องที่มอบความรัก ห่วงใย ความเอาใจใส่ และให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา ซึ่งทำให้สามารถก้าวผ่านอุปสรรคนานัปการ จนไปสู่ความสำเร็จในวันนี้ได้อย่างภาคภูมิใจ

อาชิวิชญ์ กฤษณสุวรรณ

พ.ศ. 2561

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย		ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ค
กิตติกรรมประกาศ		จ
สารบัญ		ฉ
สารบัญตาราง		ช
สารบัญภาพ		ฐ
บทที่ 1	บทนำ	
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์การวิจัย	4
	สมมติฐานขอบเขตของการวิจัย	4
	นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	6
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2	แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการสื่อสาร	7
	แนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม	8
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
	งานวิจัยเชิงพื้นที่/ชุมชน	11
	งานวิจัยเชิงการสื่อสาร/การมีส่วนร่วม	12
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	งานวิจัยเชิงปริมาณ	17
	งานวิจัยเชิงคุณภาพ	20
บทที่ 4	กระบวนการสื่อสารและกิจกรรมการมีส่วนร่วมผ่านโครงการบริการวิชาการแก่สังคม	
	1. กระบวนการสื่อสารเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ	22
	สภาพทั่วไปของหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ	23
	ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนศาลาแดงเหนือ	23

สารบัญ (ต่อ)

	จุดเด่นของชุมชน	25
	ความต้องการชุมชน	26
	2. กิจกรรมการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยกับชุมชน	
	ผ่านโครงการบริการวิชาการแก่สังคม	27
	ปีการศึกษา 2555 (ช่วงเวลาดำเนินกิจกรรมพ.ศ.2555-2556)	
	จากเวทีเสวนา “ปิดฝุ่นภูมิปัญญาคันทีมาเชียงรากน้อย”สู่โครงการ	
	3-3-9 พื้นที่สร้างสรรค์ปันรักษ์ ปันรู้	27
	ปีการศึกษา 2556 (ช่วงเวลาดำเนินกิจกรรมพ.ศ.2556-2557)	
	“จากความล้มเหลวการเจรจาวิจัยเพื่อท้องถิ่น สู่การดำเนินโครงการ	
	มอญช่อนภูมิ” ครั้งที่ 1	71
	ปีการศึกษา 2557 (ช่วงเวลาดำเนินกิจกรรมพ.ศ.2557-2558)	
	จากเวทีเสวนา “ถอดรหัสคัมภีร์โบราณ สู่โครงการมอญช่อนภูมิ” ครั้งที่2	79
บทที่ 5	การรับรู้อัตลักษณ์มอญในมุมมองของคนในพื้นที่กับคนภายนอก	112
บทที่ 6	ผลที่เกิดจากการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม	
	ชุมชนตำบลเชียงรากน้อย	148
	คณาจารย์และนักศึกษา	149
	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	150
บทที่ 7	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	153
บรรณานุกรม		
ประวัติผู้วิจัย		

สารบัญตาราง

ตารางที่	รายละเอียดตาราง	หน้า
ตารางที่ 1	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	51
ตารางที่ 2	ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ	52
ตารางที่ 3	ด้านทัศนคติเกี่ยวกับโครงการฯ	53
ตารางที่ 4	ด้านพฤติกรรมการเข้าร่วมโครงการฯ	54
ตารางที่ 5	ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (คุณธรรมจริยธรรม)	55
ตารางที่ 6	ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (ความรู้)	57
ตารางที่ 7	ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (ทักษะทางปัญญา)	59
ตารางที่ 8	ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความ รับผิดชอบ)	61
ตารางที่ 9	ด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ (การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาและ ชุมชน)	62
ตารางที่ 10	ความพึงพอใจในการจัดงาน (ผู้เข้าร่วมงาน)	64
ตารางที่ 11	ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ (ผู้เข้าร่วมงาน)	66
ตารางที่ 12	ความพึงพอใจในการจัดงาน (กลุ่มแกนนำชาวบ้าน)	67
ตารางที่ 13	ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการฯ (กลุ่มแกนนำชาวบ้าน)	68
ตารางที่ 14	ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	112
ตารางที่ 15	การเปิดรับแหล่งข่าวการประชาสัมพันธ์กิจกรรม	114
ตารางที่ 16	สาเหตุของการมาร่วมงาน	114
ตารางที่ 17	การเข้าร่วมกิจกรรม	115
ตารางที่ 18	ความรู้เกี่ยวกับชุมชนมอญศาลาแดงเนื่อก่อนและหลังการทำกิจกรรม	116
ตารางที่ 19	กิจกรรมที่สะท้อนความเป็นมอญ	117
ตารางที่ 20	การรับรู้สัญลักษณ์ที่เป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	118
ตารางที่ 21	ความพึงพอใจกิจกรรมในงาน	120
ตารางที่ 22	ความพึงพอใจการจัดงาน	121
ตารางที่ 23	แนวโน้มการเข้าร่วมงานครั้งต่อไป	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 24	ความแตกต่างด้านความรู้เกี่ยวกับชุมชนศาลาแดงเหนือก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม	122
ตารางที่ 25	เพศที่แตกต่างกันกับความรู้เกี่ยวกับชุมชนศาลาแดงเหนือก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม	122
ตารางที่ 26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างอายุก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	123
ตารางที่ 27	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ของอายุที่แตกต่างกันก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	123
ตารางที่ 28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างอายุภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม	124
ตารางที่ 29	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ของอายุที่แตกต่างกันภายหลังเข้าร่วมกิจกรรม	124
ตารางที่ 30	ความเป็นมอญกับความรู้เกี่ยวกับชุมชนศาลาแดงเหนือก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม	125
ตารางที่ 31	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความรู้เกี่ยวกับมอญก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	125
ตารางที่ 32	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการเข้างานและความรู้เกี่ยวกับมอญก่อนเข้าร่วมกิจกรรม	126
ตารางที่ 33	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความรู้เกี่ยวกับมอญหลังเข้าร่วมกิจกรรม	126
ตารางที่ 34	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการเข้างานและความรู้เกี่ยวกับมอญหลังเข้าร่วมกิจกรรม	127
ตารางที่ 35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมปั่นยี่มอิมมูมิ	127
ตารางที่ 36	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมนิทรรศการนิทรรศการวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญา	128
ตารางที่ 37	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมนิทรรศการภาพเก่าเล่าเรื่อง	128

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 38	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมสวนสนุก วัฒนธรรมกับกิจกรรมการเล่นสเก็ตน้ำ	129
ตารางที่ 39	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมแหล่งการ เรียนรู้เกษตรพอเพียง	129
ตารางที่ 40	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมอาหาร สินค้า และผลิตภัณฑ์	130
ตารางที่ 41	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมสาธิตการ ทำทางหงส์ ข้าวเหนียวแดง	130
ตารางที่ 42	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมการแสดง หุ่นสายเสมา	131
ตารางที่ 43	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมการ แสดงอัตวิถีมอญ	131
ตารางที่ 44	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมเกมมอญ พันธุ์แท้	132
ตารางที่ 45	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับกิจกรรมภาพยนตร์ เมืองสูงวัย	132
ตารางที่ 46	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ทางหงส์ เป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	133
ตารางที่ 47	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ภาพวง มะหวดเป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	133
ตารางที่ 48	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าลูก มะตาดเป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	134
ตารางที่ 49	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าลูกมะสั่น เป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	134
ตารางที่ 50	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าใบ กระเจี๊ยบเป็นอัตลักษณ์ชนชาติมอญ	135

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 51	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	135
ตารางที่ 52	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	136
ตารางที่ 53	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	136
ตารางที่ 54	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	137
ตารางที่ 55	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	137
ตารางที่ 56	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	138
ตารางที่ 57	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีเชื้อสายมอญกับการรับรู้ว่าเป็นอิตาลี	138
ตารางที่ 58	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ	139
ตารางที่ 59	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการทำงานและความพึงพอใจ	139
ตารางที่ 60	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ	140
ตารางที่ 61	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ	140
ตารางที่ 62	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ	141
ตารางที่ 63	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการทำงานและความพึงพอใจ	141

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ 64	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมแหล่งการเรียนรู้เกษตรพอเพียง	142
ตารางที่ 65	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมอาหาร สินค้า และผลิตภัณฑ์	142
ตารางที่ 66	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมสาธิตการทำหางหงส์ ข้าวเหนียวแดง	143
ตารางที่ 67	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการเข้างานและ ความพึงพอใจกิจกรรมสาธิตการทำหางหงส์ ข้าวเหนียวแดง	143
ตารางที่ 68	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมการแสดงหุ่นสายเสมา	144
ตารางที่ 69	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมการแสดงอักษิณมอญ	144
ตารางที่ 70	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมเกมมอญพันธุ์แท้	145
ตารางที่ 71	การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างสถานะผู้เข้าร่วมงานและความพึงพอใจ กิจกรรมภาพยนตร์เมืองสุโขทัย	145
ตารางที่ 72	การเปรียบเทียบความแปรปรวนจำแนกเป็นรายคู่ระหว่างสถานะการเข้างานและ ความพึงพอใจกิจกรรมภาพยนตร์เมืองสุโขทัย	146
ตารางที่ 73	ความมีเชื้อสายมอญกับความพึงพอใจกิจกรรมภายในงาน	146
ตารางที่ 74	ตารางเปรียบเทียบระหว่างงานวัดทั่วไปกับงานมอญช่อนภูมิ	166

สารบัญภาพ

ภาพที่	รายละเอียดภาพ	หน้า
ภาพที่ 1	กรอบการดำเนินงานบริการวิชาการแก่สังคม	21
ภาพที่ 2	การแต่งกายของผู้สูงอายุชาวมอญเวลาออกงานพิธีทางพุทธศาสนา	24
ภาพที่ 3	เจดีย์ทรงชเวดากององค์ปัจจุบัน ภายในวัดศาลาแดงเหนือ	24
ภาพที่ 4	แผนภาพจำลองโครงสร้างของบ่อดักไขมันบ้านศาลาแดงเหนือ	26
ภาพที่ 5	หินกรอน้ำโบราณ บ้านศาลาแดงเหนือ	26
ภาพที่ 6	กิจกรรมละลายพฤติกรรมและเกมส์ JENGA	30
ภาพที่ 7	กิจกรรมการทำแผนที่ความคิด	32
ภาพที่ 8	กลุ่มตัวแทนนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพเข้าร่วมฟังเสวนา	38
ภาพที่ 9	ตัวแทนชาวบ้านจากหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ	39
ภาพที่ 10	ตัวแทนชาวบ้านจากตำบลเชียงรากน้อย	39
ภาพที่ 11	สื่อโปสเตอร์ใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการ 3-3-9 พื้นที่สร้างสรรค์..ปันรัก ปันรู้	46
ภาพที่ 12	ป้ายข้อมูลแต่ละวัดเพื่อเป็นการสะท้อนถึงวิถีพุทธศาสนา สถาปัตยกรรม	46
ภาพที่ 13	มัทนา สานติวัตร อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ปันรักปันรายนำขบวน	47
ภาพที่ 14	ประพัฒน์ กองศรี ประธานชมรมไทยรามัญ	48
ภาพที่ 15	กลุ่มชาวบ้านในหมู่บ้านศาลาแดงเหนือแต่งกายแบบมอญปันรักปันรายนำขบวน	48
ภาพที่ 16	กลุ่มยุวชนจิตอาสาเชียงรากน้อย	49
ภาพที่ 17	กรอบการดำเนินงานวิจัยท้องถิ่น	72
ภาพที่ 18	บรรยากาศวันจัดนิทรรศการคัดเลือกผลงานพิพิธภัณฑวัตถุจากโครงการบริการวิชาการแก่สังคมของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	74
ภาพที่ 19	กรอบความคิดเชิงบูรณาการจากโครงการบริการวิชาการแก่สังคมระดับคณะ 4 คณะ	75
ภาพที่ 20	ภาพรวมของเวทีเสวนาชุมชน “มอญ ช่อน ภูมิ ตอน ถอดรหัสคัมภีร์โบราณ”	85
ภาพที่ 21	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อถอดบทเรียนองค์ความรู้จากโครงการ “มอญ ช่อน ภูมิ ตอน ถอดรหัสคัมภีร์โบราณ”	92
ภาพที่ 22	แผนที่วิถีชีวิตริมแม่น้ำบ้านมอญศาลาแดงเหนือ	93
ภาพที่ 23	ภาพบรรยากาศในหมู่บ้านจากมุมมองของเด็ก ๆ ในหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ	96
ภาพที่ 24	กิจกรรมสำรวจชุมชน	97

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ 25	ผลงานจากกิจกรรม “วาดด้วยใจ”	98
ภาพที่ 26	กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในการทำวงมะโหดเพื่อนำมาประดับในงานมอญช่อนภูมิครั้งที่ 2	100
ภาพที่ 27	บรรยากาศกิจกรรมมอญช่อนภูมิ 2 ณ วัดศาลาแดงเหนือ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	101
ภาพที่ 28	บรรยากาศการทำข้าวแช่มอญของเด็ก ๆ เยาวชนในหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ	103
ภาพที่ 29	แผนภาพสรุปการวิจัย “การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นหมู่บ้านศาลาแดงเหนือ กรณีศึกษา: โครงการบริการวิชาการแก่สังคม”	153